

Wystawa średnicowa

Architektura warszawskiej średnicowej linii kolejowej autorstwa Arseniusza Romanowicza, Piotra Szymaniaka i współpracowników

1–31 października, otwarcie wystawy: 1 października, godz. 19.00

miejsce: klubokawiarnia Warszawa Powiśle, ul. Kruczkowskiego 3B

kuratorzy: Hubert Trammer, Tomasz Fudala

aranżacja wystawy: Małgorzata Kuciewicz

opracowanie graficzne, badania archiwalne: Błażej Pindor

współpraca kuratorska: Maria Filcek

Kuratorzy:

Hubert Trammer. Architekt. Nauczyciel na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej. Stały współpracownik Fundacji Twórców Architektury, miesięcznika Architektura-murator, oraz wychodzącego w Holandii dwumiesięcznika architektonicznego A10. Członek Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Miasta Lublin. Sędzia w konkursach architektonicznych, w tym międzynarodowym konkursie Europan. Tutor na warsztatach Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Studentów Architektury. Przygotowuje na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej pracę doktorską pod tytułem „Architektura Arseniusza Romanowicza na tle uwarunkowań epoki”.

Tomasz Fudala. Historyk sztuki i architektury. Kurator Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie.

Opis:

Przecinająca centrum Warszawy kolejowa linia średnicowa to nie tylko ciąg komunikacyjny ale także szlak obiektów architektury przyciągających uwagę jej koneserów z Polski i z zagranicy. Zrealizowane pomiędzy końcem lat pięćdziesiątych i połową lat siedemdziesiątych obiekty stacji i przystanków kolejowych Warszawa Ochota, Warszawa Śródmieście WKD, Warszawa Centralna, Warszawa Śródmieście, Warszawa Powiśle, Warszawa Stadion i Warszawa Wschodnia łączą osoby architektów Arseniusza Romanowicza i Piotra Szymaniaka, którzy w 1946 roku wygrali konkurs na projekt Dworca Centralnego. Przez lata pracowali nad kolejnymi wersjami jego projektu, projektami dla innymi stacji, a także nad systemem obsługi kolejowej Warszawy opartym na rozbudowie istniejącej od lat trzydziestych linii średnicowej. Współpracowali z wieloma interesującymi twórcami.

Efektom pracy interdyscyplinarnych zespołów były między innymi pełne ekspresji zadaszania, czy wielowątkowe opracowanie przystanku Warszawa Śródmieście. Stworzono tu nie tylko dobre warunki akustyczne, ale też wyjątkowe wnętrza z podświetlanymi mozaikami. Zaprojektowany przez Bogusława Smyrskiego system informacji wizualnej stał się punktem wyjścia dla rozwiązań stosowanych później na stacjach kolejowych w całej Polsce.

„Wystawa średnicowa” i towarzyszące jej wydarzenia mają na celu zwrócenie uwagi na wyjątkową architekturę linii średnicowej, objaśnienie jej koncepcji funkcjonalnej, wreszcie promowanie korzystania z niej jako wygodnego sposobu poruszania się po Warszawie. Wystawa prezentuje nieznaną szerzej aspekty architektury powstającej pod kierunkiem Arseniusza Romanowicza, Piotra Szymaniaka i współpracujących z nimi twórców. Archiwalne rysunki i zdjęcia pokazują jak wyglądały niektóre elementy ich budynków w różnych fazach projektowania i realizacji. Projekcja w górnym pawilonie PKP Warszawa Powiśle pokazuje rozwój kolei w Polsce i na linii średnicowej po 1945 roku

oraz budowę Dworca Centralnego. W przejściu do dolnego pawilonu prezentujemy mural z projektem tego dworca przypominających azjatycką pagodę. Koncepcja powstała w pracowni Romanowicza w 1963 roku. Naprzeciwko znajduje się próba odtworzenia oryginalnej dekoracji przejścia.

„Wystawa średnicowa” to unikalna szansa poznania warsztatu i codziennej pracy warszawskich architektów połowy dwudziestego wieku.

Program towarzyszący wystawie:

Polityka ochrony zabytków nowoczesności – spotkanie z wojewódzką konserwator zabytków

Barbarą Jezierską

1 października, godz. 18.00

miejsce: klubokawiarnia Warszawa Powiśle, ul. Kruczkowskiego 3B

Spotkanie dotyczy warszawskiej polityki ochrony zabytków nowoczesnej architektury. Barbara Jezierska pełniła funkcję Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków od 2007 do 2010 roku. Z wykształcenia jest architektem, przez wiele lat pracowała również jako urzędnik samorządowy, doprowadziła do wpisania dworców linii średnicowej do rejestru zabytków.

Dachy linii średnicowej – wykład Piotra Smarzewskiego

3 października, godz. 19.00

miejsce: klubokawiarnia Warszawa Powiśle, ul. Kruczkowskiego 3B

Wykład o konstrukcji dachów na dworcach i przystankach linii średnicowej. Piotr Smarzewski jest pracownikiem Politechniki Lubelskiej na Wydziale Budownictwa i Architektury.

Wycieczka: Stacje warszawskiej linii średnicowej

3 października, godz. 12.15

spotkanie: przy pawilonie przystanku kolejowego Warszawa Ochota

przewodnik: Hubert Trammer (Politechnika Lubelska, Wydział Budownictwa i Architektury)

Wycieczka po stacjach i przystankach warszawskiej linii średnicowej, towarzysząca „Wystawie średnicowej” prezentowanej w klubokawiarni Warszawa Powiśle. Uczestnicy proszeni są o zabranie biletu czasowego ZTM.

Liczba miejsc ograniczona, obowiązują zapisy.